

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**“TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ XO‘JALIGINI
MEXANIZATSIYALASH MUHANDISLARI INSTITUTE”
MILLIY TADQIQOT UNIVERSITETI**

YER RESURSLARI VA KADASTR FAKULTETI

DAVLAT KADASTRLARI KAFEDRASI

5311300 – Kadastr (Hududlar davlat kadastri)

**BAKALAVRIAT TA’LIM YO‘NALISHLARI UCHUN
BITIRUV MALAKAVIY ISHI OLDI AMALIYOTINI O‘TKAZISH
BO‘YICHA**

D A S T U R

Toshkent – 2023 y.

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**“TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ XO‘JALIGINI
MEXANIZATSIYALASH MUHANDISLARI INSTITUTE”
MILLIY TADQIQOT UNIVERSITETI**

“Ro‘yxatga olindi”
№ _____
« _____ » _____ 2023 y.

“TASDIQLANDI”
“TIQXMMI” MPTU o'qituvchisi
bo'yicha direktor
B. Xudayberganov

« _____ » _____ 2023 y.

5311300 – Kadastr (Hududlar davlat kadastr)

bakalavriat ta'lim yo'nalishi uchun

bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyotini o'tkazish bo'yicha

D A S T U R

Toshkent – 2023 y.

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyoti dasturi "Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

Muxtorov O' – "TIQXMMI" MTU, Davlat kadastrlari kafedrasini mudiri,
i.f.f.d., dotsent
Uspankulov B. – "TIQXMMI" MTU, Davlat kadastrlari kafedrasini, assistenti

Taqrizchilar:

Toshpo'latov S. – TAQU, "Geodeziya va kadastr" kafedrasini professori
Babajanov A.R. – TIQXMMI, "Yerdan foydalanish" kafedrasini dotsenti, i.f.n.

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyoti dasturi "Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti" milliy tadqiqot universiteti Ilmiy-metodik kengashida tavsiya qilingan (2023-yil "25" 10 dagi "7" sonli bayonnomasi).

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va Moliya vazirligi huzuridagi Kadastr agentligi faoliyatini yanada rivojlantirishning asosiy yo'nalishlaridan biri bu mavjud yer resurslaridan oqilona foydalanishdir. Bu maqsadlarni amalga oshirish uchun bajariladigan tadbirlardan biri kadastr ishlarini samarali tashkil etish va bajarish hisoblanadi.

5311300 – Kadastr (Hududlar davlat kadastr) bakalavriatura yo'nalishi bo'yicha ta'lim olayotgan talabalar, bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyotidagi ishtiroklari Iqtisodiyot va Moliya vazirligi huzuridagi Kadastr agentligi korxonalari uchun yetuk kadrlar tayyorlashda muhim omil sanaladi va hisoblanadi.

Bitiruv oldi amaliyoti dasturi O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risidagi" qonuni va "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi"da qo'yilgan vazifalar, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020 yil 7 sentyabrdagi "Yer hisobi va davlat kadastrlarini yuritish tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi PF-6061-son Farmonida keltirilgan vazifalar va 2018 yil 8 maydagi PQ-3702 "Toshkent irrigatsiya va qishloq xo'jaligini mexanizatsiyalash muhandislari instituti"da oliy ma'lumotli kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risidagi qarorigada belgilangan vazifalardan kelib chiqqan holda dastur tayyorlandi.

ASOSIY QISM

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyotining maqsadi va vazifasi

Talabalarga 5311300 – Kadastr (Hududlar davlat kadastr) bakalavriat yo'nalishlarining davlat ta'lim standartida (DTS) ko'zda tutilgan shakllarda hamda O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi tomonidan qabul qilingan bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyoti haqidagi Nizom talablari asosida o'quv rejada ko'rsatilgan muddatda amaliyot o'tkaziladi.

Oliy o'quv yurtida olingan nazariy bilimni va amaliy ko'nikmalarni mustahkamlash, takomillashtirish uchun bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyoti o'tkaziladi.

Talabaga amaliyot o'tish vaqtida unga birlashtirilgan rahbari bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyotiga kerakli ma'lumotlar ba'zasini yaratib beradi. Buning natijasida talaba nazariy bilimlarni ishlab chiqarish bilan bog'lab bitiruv oldi amaliyotini o'tkazadi va belgilangan tartibda xisobot tayyorlab himoya qiladi.

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyotning maqsadi umumkasbiy fanlar bo'yicha olingan nazariy bilimlarni amaliy ko'nikmalar bilan mustahkamlash va chuqurlashtirishdan iboratdir.

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyotining asosiy mazmuni:

Amaliyot o'tish vaqtida bitiruv malakaviy ishlarining (BMI) mavzusini va rahbarini tanlab olish, hamda tanlangan mavzu bo'yicha kerakli ma'lumotlar bankini

hosil qilish katta ahamiyat kasb etadi. Buning natijasida bitiruv malakaviy ishlarini ishlab chiqarish bilan bog'lab, zamonaviy talablar asosida, ma'lum bir ijobiy samara beradigan darajada ishlab chiqishga, hamda muvaffaqiyatli himoya qilishga asos solinadi.

Amaliyotning maqsadi "Yer kadastr", "Bino va inshootlar davlat kafastr", "Yer monitoringi" va boshqa mutaxassislik fanlari bo'yicha olingan nazariy bilimlarni amaliy ko'nikmalar bilan mustahkamlash va chuqurlashtirishdan iborat.

Amaliyot talabalarga quyidagi kadastr ishlarini bajarish bo'yicha amaliy ko'nikmalar beradi:

- Yer kadastr ishini yuritish uchun tayyorgarlik ishlarini o'tkazish;
- viloyat, tuman va alohida qishloq xo'jalik korxonalarining yer fondidan foydalanishni tahlil qilish;
- yerdan foydalanuvchilar va yer uchastkasi mulkdorlarining yer uchastkalariga bo'lgan huquqlarini ro'yxatga olish va ularni davlat ro'yxatiga olishda kadastr ishlarni olib borish;

- turar va noturar ob'yektlari bo'yicha kadastr yig'ma jildini shakllantirish;
- Next cloud elektron dasturida raqamli arxiv xujjatlarini shakllantirish;
- UzCad, KM-3, Auto Cad va Arc GIS elektron dasturlari bilan ishlash.

Talabalar bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyoti o'tish davrida quyidagilarni bajarishlari zarur:

- amaliyot dasturi bo'yicha belgilangan topshiriqlarni bajarish;
- amaliyot o'tish joyda korxonalar yoki tashkilotning ish tartibiga rioya qilish;
- berilgan topshiriqlarning sifatli va o'z vaqtida bajarilishini ta'minlash;
- ilg'or ish tajribalarini targ'ibot qilish;
- amaliyot kundaligini o'z vaqtida to'lg'azish va hisobot uchun materiallar to'plash.

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyotini o'tish joyi va amaliyotga rahbarlik

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyoti o'quv rejasi asosida institut rektorining buyrug'i bilan Iqtisodiyot va Moliya vazirligi huzuridagi Kadastr agentligining tuman filiallarida o'tkaziladi. Amaliyotga rahbarlik qilish kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan amalga oshiriladi.

**Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyot rejasi:
5311300 – Kadastr (Hududlar davlat kadastr)
bakalavriatura ta'lim yo'nalishi uchun (10 hafta uchun)**

T/r	Ishning nomi va mazmuni	Hafta
1	Kadastr ishlarini yuritish bo'yicha ishlab chiqarish bo'limining tarkibi, ishlarni tashkil etish tartibi bilan tanishish, bajariladigan ishlar bo'yicha amaliy vazifalarni bajarish.	1 hafta
2	Ishlab chiqarish korxonasida bajarilayotgan buyurtmachilar arizalari bilan ishlash, kadastr yig'ma jildini shakllantirish, arxiv hujjatlarini raqamlashtirish, yer xisobi yuritish va ularni ro'yxatga olish va geodezik o'lchov ishlarida qatnashish.	8 hafta

3	Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyot bo'yicha hisobot tuzish va hujjatlarni rasmiylashtirish.	1 hafta
	Jami	10 hafta

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyotini o'tish bo'yicha hujjatlarni rasmiylashtirish.

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyotini o'tash davrida kundalik yuritilishi kerak va amaliyot oxirida bajarilgan ishlar mazmuni bo'yicha xisobot tuziladi.

O'quv amaliyotini kundaligini yuritish quyidagi tartibda olib boriladi:

1. Kundalikda amaliyotning har bir kunida talaba tomonidan bajarilgan ishlar nomi yozib boriladi.
2. Har kuni kundalik amaliyot raxbari tomonidan tekshirib boriladi.
3. Amaliyot so'ngida talabaning xisoboti tekshirib baxolanadi.

O'quv amaliyoti xisobotining tarkibi quyidagicha bo'lishi kerak:

1. Mundarija.
2. Kirish (ishning maqsadi va vazifasi).
3. Bajarilgan kadastr ishlari turlari.
4. O'quv amaliyoti davridagi bajarilgan ishlarning asli va qoralama ishlanmalari.
5. Elektron xaritalar.
6. Kundalik daftar.
7. Xulosa.
8. Foydalanilgan adabiyotlar.
9. Ilovalar

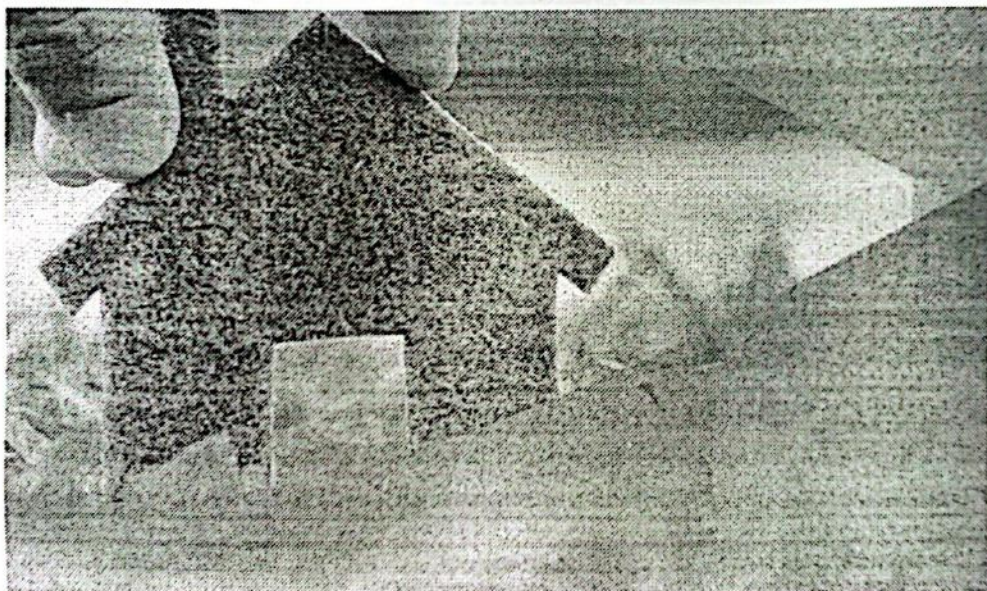
**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR
VAZIRLIGI**

**“TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ XO‘JALIGINI
MEXANIZATSIYALASH MUHANDISLARI INSTITUTE”
MILLIY TADQIQOT UNIVERSITETI**

YER RESURSLARINI BOSHQARISH FAKULTETI

**TALABANING O‘QUV AMALIYOTINI
O‘TISH UCHUN**

KUNDALIK DAFTARI

Toshkent-202__

“Davlat kadastrlari” kafedrası

BITIRUV MALAKAVIY ISHI OLDI AMALIYOTI KUNDALIGI

__ - kurs __ - guruh talabasining

Familiyasi _____

Ismi _____

Otasining ismi _____

Amaliyot o‘tadigan joy _____

Amaliyot rahbari _____

(F.I.SH., ilmiy unvoni, lavozimi)

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyotini o‘tish vaqti «__» _____ 202_ yildan
«__» _____ 202_ yilgacha

«Davlat kadastrlari»
kafedrası mudiri,

O‘.Muxtorov

«__» «__» «202__yil»

2. BITIRUV MALAKAVIY ISHI OLDI AMALIYOTI HISOBOTINI QABUL QILGAN PROFESSOR – O‘QITUVCHINING HULOSASI

Hisobotni qabul qilgan professor-o‘qituvchining imzosi _____

«__» _____ 201__ y.

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyoti bo‘yicha hisoboti eshitildi.

Hisobot quyidagicha baholandi: (55-100 ball)

A'lo _____

Yaxshi _____

Qoniqarli _____

Qoniqarsiz _____

**Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyoti davrida talaba tomonidan bajariladigan
ilmiy tekshirish va ma'naviy – ma'rifiy ishlari**

Amaliyot o'tish davrida talaba ilmiy – tekshirish ishlarini olib boradi. *U quyidagi maqsadda o'tkaziladi:*

- nazariy bilimlarni chuqurlashtirish;
- Kadastr faoliyati bo'yicha bajariladigan ishlar uslubini yanada to'laroq o'zlashtirish.

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyoti ishlarining mazmuni amaliyot rahbari bilan kelishiladi va talaba bajaradigan ishlari mazmuni bilan bog'lanadi. O'tkazilgan kadastr ishlarini raqamlashtirish natijalari bo'yicha talaba kundalik xulosasida keltirib o'tadi.

Bitiruv malakaviy ishi oldi amaliyoti davrida talaba ishtirok etgan tashkiliy, ma'naviy – ma'rifiy ishlar, shaxsiy o'zining tashabbusi bilan o'tkazilgan tadbirlar to'g'risida yozma ma'lumotlar beradi.

Foydalaniladigan asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar ro'yxati

1. Davlat kadastrlari asoslari. Q. Raxmono, B. Usbankulov Toshkent 2018 y.
2. W. Schofield, M. Breach. Engineering Surveying., Published by Elsevier Ltd. All rights reserved. Copyright © 2007.-637 r
3. Nurmatov E.X, O'tanov O'. Geodeziya. Toshkent: O'zbekiston, 2003. – 224 b.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. Toshkent, O'zbekiston, 2016.-56 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib - intizom va shaxsiy javobgarlik – xar bir raxbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Toshkent, O'zbekiston, 2017.- 104b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustivorligi va inson manfaatlarini taminlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligini garovi. Toshkent, O'zbekiston, 2017.-48b.
4. Mirziyoyev Sh.M. O'zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi. T., O'zbekiston, 2017. «Gazeta.uz».
5. Basic Geodesy Rockville, Md. September 2010 – 424 r.
6. Muborakov H., Axmedov S. Geodeziya va kartografiya. Toshkent: O'qituvchi, 2002. – 304 b.
7. Oxunov Z. Geodeziyadan praktikum. Toshkent: Universitet, 2009. 200b.

Intenet saytlari

1. www.Ziyo.net
2. www.landkadast.com
3. www.guz.ru